

# **NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI**

---

**Delegatura w Szczecinie**

**Nr ewd. 183/2002/P/02/162/LSZ**

**LSZ – 41025 - 02**

## **INFORMACJA**

**o wynikach kontroli wykorzystania środków finansowych  
przeznaczonych na cele ochrony przeciwpożarowej.**

## SPIS TREŚCI

Str.

|                                                                                                               |           |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------|
| <b>1.CZĘŚĆ OGÓLNA .....</b>                                                                                   | <b>3</b>  |
| <i>1.1 Charakterystyka kontroli.....</i>                                                                      | <i>3</i>  |
| <i>1.2 Synteza ustaleń kontroli i ocen kontrolowanej działalności.....</i>                                    | <i>4</i>  |
| <i>1.3 Wnioski.....</i>                                                                                       | <i>5</i>  |
| <b>2. CZĘŚĆ SZCZEGÓŁOWA.....</b>                                                                              | <b>6</b>  |
| <i>2.1 Charakterystyka stanu prawnego w zakresie kontrolowanej działalności.....</i>                          | <i>6</i>  |
| <i>2.2 Ważniejsze ustalenia kontroli.....</i>                                                                 | <i>11</i> |
| 2.2.1 Zakres korzystania przez jednostki Państwowej Straży Pożarnej z wsparcia środkami pozabudżetowymi ..... | 11        |
| 2.2.2 Sposób i kierunki wykorzystania środków finansowych z wpłat zakładów ubezpieczeń.....                   | 13        |
| 2.2.3 Udzielanie zamówień publicznych .....                                                                   | 18        |
| <b>3. PRZEBIEG POSTĘPOWANIA KONTROLNEGO I DZIAŁAŃ PODJĘTYCH PO ZAKOŃCZENIU KONTROLI.....</b>                  | <b>21</b> |

# 1. CZĘŚĆ OGÓLNA

## 1.1 Charakterystyka kontroli

**Nr kontroli:** P/02/162

**Temat kontroli:**

Wykorzystanie środków finansowych przeznaczonych na cele ochrony przeciwpożarowej.

**Cel i zakres kontroli:**

Celem kontroli, przeprowadzonej z inicjatywy własnej Najwyższej Izby Kontroli, było zbadanie i ocena wykorzystania przez jednostki organizacyjne Państwowej Straży Pożarnej województwa zachodniopomorskiego środków finansowych pochodzących z wpłat zakładów ubezpieczeń oraz z odpłatnych szkoleń strażaków. Kontroli i ocenie poddano w szczególności:

- zakres korzystania przez jednostki straży pożarnej ze środków finansowych pochodzących z wymienionych źródeł,
- sposób i kierunki wykorzystania środków finansowych,
- udzielanie zamówień publicznych na roboty, usługi i dostawy,

Kontrola została przeprowadzona w okresie od 25 lutego 2002 r. do 13 maja 2002 r. i objęła lata 2000 – 2001. Podjęto ją w ramach realizacji priorytetowych kierunków działalności NIK, obejmujących m.in. wykorzystywanie środków publicznych skierowanych na potrzeby instytucji i podmiotów regionalnych.

Kontrolę przeprowadziła Delegatura NIK w Szczecinie, obejmując nią: Komendę Wojewódzką Państwowej Straży Pożarnej w Szczecinie, komendy powiatowe Państwowej Straży Pożarnej w Białogardzie, Choszczynie, Gryficach, Policach i Świdwinie, Komendę Miejską Państwowej Straży Pożarnej w Koszalinie.

Kontrolę przeprowadzono według kryteriów: legalności gospodarności, celowości i rzetelności.

## 1.2 Synteza ustaleń kontroli i ocen kontrolowanej działalności.

1. Środki finansowe przyznawane kontrolowanym jednostkom Państwowej Straży Pożarnej w trybie przepisów rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji<sup>1</sup>, jakkolwiek ograniczone w porównaniu z kosztami funkcjonowania tych jednostek finansowanymi z budżetu państwa, stanowiły istotne wsparcie w realizacji zadań służących poprawie stanu ochrony przeciwpożarowej.

Przekazana wymienionym jednostkom w tym trybie, w latach 2000 i 2001, łączna kwota 1.068,5 tys. zł (z wpłat zakładów ubezpieczeń) przeznaczona została w szczególności na budowę i modernizację strażnic; w poszczególnych latach odpowiednio 66,4 % i 85,4 %, oraz na zakup urządzeń i sprzętu p.poż., odzieży ochronnej, środków gaśniczych - 32,8 % i 14,6 %.

Kontrolowane jednostki, tj. Komenda Wojewódzka PSP oraz komendy powiatowe (miejskie) prawidłowo wykonywały określone w cyt. rozporządzeniu zadania związane z rozdziałem środków finansowych, dotyczące opiniowania wniosków o przyznanie tych środków. Przestrzegały także obowiązującą zasadę przeznaczania wymienionych środków wyłącznie na cele ochrony przeciwpożarowej (str. 11 i 13)

2. Istotną, stwierdzoną w wyniku kontroli nieprawidłowością, nie sprzyjającą w pełni efektywnemu wykorzystaniu przedmiotowych środków finansowych, było częste naruszanie przez kontrolowane jednostki PSP obowiązujących zasad, form i trybu udzielania zamówień publicznych przy realizacji zadań finansowanych wymienionymi środkami. Nieprawidłowości w tym zakresie stwierdzono w 6 (z 7 objętych kontrolą) jednostkach, a łączna kwota wydatkowana z naruszeniem przepisów ustawy o zamówieniach publicznych<sup>2</sup> wyniosła 385.968 zł, tj. 38 % środków finansowych wydatkowanych przez kontrolowane jednostki w badanym okresie. Stanowiło to jednocześnie – w myśl przepisów art. 38 ust. 1 pkt 12 ustawy o finansach publicznych<sup>3</sup> – naruszenie dyscypliny finansów publicznych.

---

<sup>1</sup> Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 2 czerwca 1999 r. w sprawie szczegółowych zasad rozdziału środków finansowych przeznaczonych wyłącznie na cele ochrony przeciwpożarowej – Dz. U. Nr 53, poz. 564 ze zm.

<sup>2</sup> Ustawa z dnia 10 czerwca 1994 r. o zamówieniach publicznych – Dz.U. z 2002 r. Nr 72, poz. 664 ze zm.

<sup>3</sup> Ustawa z dnia 26 listopada 1998 r. o finansach publicznych – Dz. U. Nr 155, poz. 1014 ze zm.

W świetle wyników kontroli przyczyną wymienionych nieprawidłowości był m.in. niedostateczny poziom przeszkolenia pracowników PSP w zakresie przepisów ustawy o zamówieniach publicznych. Wskazują na to częste, stwierdzane w toku kontroli, przypadki niewłaściwego interpretowania i stosowania tych przepisów. Naruszaniu przepisów cyt. ustawy sprzyjał niewątpliwie również brak odpowiedniego nadzoru nad prawidłowością wykorzystania przedmiotowych środków finansowych.; w latach 2000 - 2001 Komenda Wojewódzka PSP nie prowadziła kontroli wykorzystania tych środków. (str. 18 – 21)

3. Wnioski jednostek PSP o przyznanie środków finansowych nie zawsze były poprzedzane dostatecznie wnikliwą analizą rzeczywistych potrzeb i możliwości pełnego wykorzystania wnioskowanych kwot. W rezultacie, w niektórych jednostkach część środków pozostawała niewykorzystana. Dotyczyło to w szczególności Komendy Wojewódzkiej w Szczecinie i Komendy Miejskiej w Koszalinie. Jednocześnie inne jednostki nie dysponowały środkami na realizację pilnych zadań z zakresu ochrony przeciwpożarowej.

Kontrolowane jednostki nie dopełniały przy tym obowiązku – wynikającego z przepisów art. 62 pkt. 10 ustawy o finansach publicznych – odprowadzania na dochody budżetu państwa odsetek od środków finansowych, utrzymywanych na wydzielonych rachunkach bankowych. Za lata 2000 i 2001 kwota naliczonych przez banki odsetek od wymienionych środków wyniosła 17.467 zł. Odsetki te jednostki PSP przeznaczyły w części na finansowanie zadań ochrony przeciwpożarowej, a pozostałe utrzymywały na rachunkach bankowych (str. 12, 16 – 18)

4. W wyniku kontroli stwierdzono wydatkowanie z naruszeniem przepisów prawa kwoty 415.968 zł. (str. 23)

### **1.3 Wnioski**

Uwzględniając wyniki kontroli Najwyższa Izba Kontroli wnioskuje o podjęcie przez Komendanta Wojewódzkiego Państwowej Straży Pożarnej w Szczecinie działań zapewniających:

1. **Prawidłowe, zgodne z obowiązującymi zasadami, prowadzenie postępowań o udzielanie zamówień publicznych w podporządkowanych jednostkach organizacyjnych PSP, m.in. poprzez:**
  - podniesienie poziomu przeszkolenia pracowników PSP w zakresie przepisów ustawy o zamówieniach publicznych,
  - wdrożenie efektywnego systemu nadzoru nad przebiegiem postępowań o zamówienia publiczne.
2. **Uwzględnianie we wnioskach o przyznanie środków finansowych wyłącznie najpilniejszych i odpowiednio przygotowanych do realizacji zadań, umożliwiających właściwe wykorzystanie przyznanych środków.**
3. **Przestrzeganie obowiązku odprowadzania na dochody budżetu państwa odsetek od środków finansowych utrzymywanych na rachunkach bankowych.**

## **2. CZĘŚĆ SZCZEGÓŁOWA**

### **2.1 Charakterystyka stanu prawnego w zakresie kontrolowanej działalności.**

Ochrona przeciwpożarowa, stosownie do treści art. 1 ustawy z dnia 24 sierpnia 1991r., o ochronie przeciwpożarowej<sup>4</sup>, polega na realizacji przedsięwzięć, mających na celu ochronę życia, zdrowia, mienia lub środowiska przed pożarem, klęską żywiołową lub innym miejscowym zagrożeniem poprzez:

- zapobieganie powstawaniu i rozprzestrzenianiu się pożaru, klęski żywiołowej lub innego miejscowego zagrożenia;
- zapewnienie sił i środków do zwalczania pożaru, klęski żywiołowej lub innego miejscowego zagrożenia;
- prowadzenie działań ratowniczych.

---

<sup>4</sup>Dz. U Nr 81, poz.351 ze zm.

Jednostkami ochrony przeciwpożarowej są m.in. jednostki organizacyjne Państwowej Straży Pożarnej oraz ochotniczej straży pożarnej (art. 15 ustawy)

Państwowa Straż Pożarna jest – w myśl przepisów art. 1 ust. 1 ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o Państwowej Straży Pożarnej.<sup>5</sup> - zawodową, umundurowaną i wyposażoną w specjalistyczny sprzęt formacją przeznaczoną do walki z pożarami, klęskami żywiołowymi i innymi miejscowymi zagrożeniami.

Do podstawowych zadań Państwowej Straży Pożarnej (art. 1 ust. 2) należy, m.in. także:

- kształcenie kadr dla potrzeb Państwowej Straży Pożarnej i innych jednostek ochrony przeciwpożarowej oraz powszechnego systemu ochrony ludności;
- nadzór nad przestrzeganiem przepisów przeciwpożarowych;
- prowadzenie prac naukowo – badawczych w zakresie ochrony przeciwpożarowej oraz ochrony ludności.

Zadania i kompetencje Państwowej Straży Pożarnej na terenie województwa – stosownie do przepisów art. 11 ust. 1 ustawy - wykonują:

- wojewoda, przy pomocy komendanta wojewódzkiego Państwowej Straży Pożarnej, jako kierownika straży wchodzącej w skład zespolonej administracji rządowej w województwie;
- komendant powiatowy (miejski) Państwowej Straży Pożarnej.

Komendant wojewódzki Państwowej Straży Pożarnej wykonuje, w imieniu wojewody, zadania i kompetencje określone w ustawach (art. 11 ust. 2 ustawy).

Komendanci (Główny, wojewódzki i powiatowy) wykonują swoje zadania przy pomocy komend (art. 13 a ust. 1).

Koszty związane z funkcjonowaniem Państwowej Straży Pożarnej pokrywane są w szczególności z:

- budżetu państwa (art. 19 a ust.1);
- z dotacji celowej budżetu państwa (art.19 a ust.2) - dotyczy to kosztów funkcjonowania PSP na terenie powiatu;

---

<sup>5</sup> Dz. U Nr 88, poz. 400 ze zm.

- z budżetu gminy lub samorządu województwa (art.19 b.pkt1), które mogą uczestniczyć w pokrywaniu części kosztów funkcjonowania PSP;
- wpłat osób prawnych lub fizycznych (art.19 d.), które mogą uczestniczyć w ponoszeniu kosztów budowy strażnic, ich wyposażenia i utrzymania;
- ze środków funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej jako dofinansowanie realizacji zadań ustawowych PSP<sup>6</sup>;

Ochotnicza straż pożarna i związek ochotniczych straży pożarnych funkcjonują w oparciu o przepisy ustawy – Prawo o stowarzyszeniach.<sup>7</sup> Szczegółowe zadania i organizację ochotniczej straży pożarnej i ich związku określa statut.

Organizację i zasady funkcjonowania pozostałych jednostek ochrony przeciwpożarowej, takich jak zakładowa straż pożarna, gminna zawodowa straż pożarna, terenowa służba ratownicza, określają osoby prawne lub fizyczne je tworzące, w porozumieniu i pod nadzorem komendanta wojewódzkiego PSP właściwego ze względu na teren działania. (art.18 ustawy o ochronie przeciwpożarowej).

Zgodnie z treścią art. 29 pkt.2 ustawy z dnia 24 sierpnia 1991r. o ochronie przeciwpożarowej<sup>8</sup> koszty funkcjonowania jednostek ochrony przeciwpożarowej pokrywane są z:

- budżetu państwa;
- budżetu jednostek samorządu terytorialnego;
- dochodów instytucji ubezpieczeniowych, ubezpieczających osoby prawne i fizyczne;
- ze środków własnych podmiotów, które uzyskały zgodę Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji na utworzenie jednostek ochrony przeciwpożarowej.

Przepisami art. 38 tej ustawy na zakłady ubezpieczeń nałożony został obowiązek przekazywania 10 % sumy wpływów uzyskanych z tytułu ubezpieczenia od ognia na określone cele ochrony przeciwpożarowej.

Z przekazanej kwoty 50 % otrzymuje do dyspozycji Komendant Główny Państwowej Straży Pożarnej i 50 % Zarząd Główny Związku Ochotniczych Straży Pożarnych RP.

---

<sup>6</sup> art.88,88a i art. 88 b ustawy z dnia 31 stycznia 1980r. o ochronie i kształtowaniu środowiska - j.t. Dz. U z 1994r. Nr 49, poz.196 ze zm.

<sup>7</sup> art.19 ustawy z dnia 24 sierpnia 1991r. o ochronie przeciwpożarowej - Dz. U Nr 81, poz. 351 ze zm.

<sup>8</sup> Dz. U Nr 81, poz. 351ze zm.

Stosownie do przepisów art. 39 ust. 1 ustawy wymienione środki finansowe, podobnie jak środki przekazane na podstawie przepisów art. 35 ust. 2 ustawy (pochodzące z opłat za szkolenie strażaków) mogą być przeznaczone wyłącznie na cele ochrony przeciwpożarowej.

Zasady rozdziału tych środków, określa, w drodze rozporządzenia, Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji (art. 39 ust. 2 ustawy).

Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji, rozporządzeniem z dnia 2 czerwca 1999 r. w sprawie szczegółowych zasad rozdziału środków finansowych przeznaczonych wyłącznie na cele ochrony przeciwpożarowej<sup>9</sup> określił, że środki te przeznaczone są w szczególności na:

- zapewnienie gotowości bojowej jednostek ochrony przeciwpożarowej, a zwłaszcza na:
  - zakup urządzeń i sprzętu przeciwpożarowego, specjalistycznej odzieży ochronnej oraz chemicznych środków gaśniczych;
  - pokrywanie kosztów zakupu paliwa, olejów i smarów oraz na remonty generalne środków transportu;
- budowę i modernizację obiektów strażnic w zakresie nie sfinansowanym przez budżet państwa.

Ponadto środki te mogą być przeznaczone na badania naukowe i działalność racjonalizatorską w zakresie bezpieczeństwa przeciwpożarowego i innych zagrożeń oraz na propagowanie bezpieczeństwa przeciwpożarowego.

Rozdziału środków finansowych przeznaczonych wyłącznie na cele ochrony przeciwpożarowej dokonują:

- Prezydium Zarządu Głównego Związku Ochotniczych Straży Pożarnych RP w stosunku do wniosków jednostek OSP, przekazanych za pośrednictwem właściwych terytorialnie zarządów wojewódzkich Związku Ochotniczych Straży Pożarnych RP, wraz z opinią właściwego terytorialnie zarządu powiatowego Związku Ochotniczych Straży Pożarnych RP,
- Komendant Główny Państwowej Straży Pożarnej w stosunku do jednostek Państwowej Straży Pożarnej i ochotniczej straży pożarnej oraz zakładowych i gminnych straży pożarnych, na podstawie wniosków przekazanych za pośrednictwem właściwych terytorialnie komendantów wojewódzkich Państwowej

---

<sup>9</sup> Dz. U Nr 53, poz. 564 ze zm.

Straży Pożarnej wraz z opinią właściwego terytorialnie komendanta powiatowego Państwowej Straży Pożarnej.

Opinie właściwych terytorialnie komend powiatowych nie są wymagane, gdy wnioskodawcą jest komendant wojewódzki Państwowej Straży Pożarnej, a gdy wnioskodawcą jest komendant powiatowy tej Straży, wymagana jest jedynie opinia właściwego terytorialnie komendanta wojewódzkiego.

Środki finansowe pochodzące z wpłat zakładów ubezpieczeń, przekazywane Komendantowi Głównemu Państwowej Straży Pożarnej na zasadach określonych w art. 38 ust.1 ustawy z dnia 24 sierpnia 1991r. o ochronie przeciwpożarowej,<sup>10</sup> są środkami publicznymi w rozumieniu art.3 ust.2 pkt.1 ustawy z dnia 26 listopada 1998r. o finansach publicznych.

Środkami publicznymi są również przekazywane Komendantowi Głównemu Państwowej Straży Pożarnej, w trybie art. 35 ust. 2 ustawy o ochronie przeciwpożarowej, środki z opłat za szkolenie strażaków (art. 3 ust. 1 pkt. 1 ustawy o finansach publicznych).

Zarówno jednostki organizacyjne Państwowej Straży Pożarnej jak i ochotniczej straży pożarnej zobowiązane są do stosowania przepisów ustawy z dnia 10 czerwca 1994 r. zamówieniach publicznych.<sup>11</sup> (art. 4 ust. 1 pkt. 1 i 5 ustawy).

Podstawowym trybem udzielenia zamówienia publicznego jest przetarg nieograniczony. Zamawiający może udzielić zamówienia publicznego w innym trybie niż przetarg nieograniczony (tj. w trybie przetargu ograniczonego, przetargu dwustopniowego, negocjacji z zachowaniem konkurencji, zapytania o cenę, zamówienia z wolnej ręki) wyłącznie w okolicznościach określonych w ustawie (art. 14 ust. 1 i 2)

Udzielenie zamówienia publicznego na wykonanie robót budowlanych nie może być dokonane w trybie zapytania o cenę, bowiem w myśl przepisów art. 68 ustawy w tym trybie można udzielić jedynie zamówienia na dostawę i usługi.

Tryb negocjacji z zachowaniem konkurencji może być zastosowany, gdy zachodzi pilna potrzeba udzielenia zamówienia w sytuacji, której wcześniej nie można było przewidzieć, a nie wynika ona z winy zamawiającego, albo gdy wszczęto postępowanie przetargowe i nie wpłynęła wymagana liczba ważnych ofert lub wszystkie oferty

---

<sup>10</sup> Dz. U. z 1998r. nr 119, poz.773 ze zm.

<sup>11</sup> Dz. U. z 2002 r. Nr 72, poz. 664

odrzucono, a można w sposób uzasadniony przypuszczać, że powtórny przetarg nie doprowadzi do zawarcia umowy.

Zamówienie z wolnej ręki to tryb udzielenia zamówienia publicznego, w którym zamawiający udziela zamówienia po rokowaniach z jednym wykonawcą lub dostawcą pod warunkiem, że spełnione są wymagania i wystąpiły okoliczności określone w art. 71 ustawy o zamówieniach publicznych.

Stosownie do treści art.138 ust.1 pkt.12 ustawy o finansach publicznych, naruszenie obowiązujących przy udzielaniu zamówienia publicznego zasad, formy i trybu postępowania stanowi naruszenie dyscypliny finansów publicznych i powoduje odpowiedzialność określoną w tej ustawie.

## **2.2 Ważniejsze ustalenia kontroli**

### **2.2.1 Zakres korzystania przez jednostki Państwowej Straży Pożarnej z wsparcia środkami pozabudżetowymi<sup>12</sup>**

W latach 2000 – 2001 jednostki ochrony przeciwpożarowej województwa zachodniopomorskiego uzyskały - na podstawie decyzji Komendanta Głównego PSP - środki finansowe pochodzące z wpłat zakładów ubezpieczeń, tj. środki pozabudżetowe, w łącznej kwocie 1.526.500 zł.

Z wymienionej kwoty jednostki organizacyjne PSP otrzymały środki na sumę 1.358.500 zł (z tego jednostki objęte kontrolą – 1.068.500 zł), a pozostała część, tj. 168.000 zł, przekazana została jednostkom ochotniczej straży pożarnej (OSP).

W 2000 r. o przyznanie środków finansowych pochodzących z wpłat zakładów ubezpieczeń ubiegało 9 z 21 jednostek PSP działających na terenie województwa, które złożyły ogółem 20 wniosków o dofinansowanie. Pozytywne decyzje Komendanta Głównego PSP dotyczyły 17 wniosków; przyznana kwota wyniosła ogółem 863.500 zł.

Na 23 wnioski o dofinansowanie złożone w 2001 r. przez 13 jednostek PSP – pozytywnie załatwionych zostało 17 wniosków, a przyznana kwota wyniosła łącznie 495.000 zł.

W kontrolowanych jednostkach PSP otrzymane z tego tytułu środki pozabudżetowe (od 30.000 zł do 216.000 zł) stanowiły od 1,1 % do 9,4 % ich wydatków finansowanych z budżetu.

---

<sup>12</sup> Dotyczy środków finansowych z wpłat zakładów ubezpieczeń oraz z opłat za szkolenie strażaków.

Szczegółowe dane dotyczące kwot otrzymanych i wykorzystanych przez poszczególne, objęte kontrolą jednostki PSP, w porównaniu do ich wydatków budżetowych, zawarte są w załączniku nr 1 do Informacji.

Przyznawane jednostkom PSP środki finansowe z wpłat zakładów ubezpieczeń pozwalały im na sfinansowanie w części, sporadycznie w pełnym wymiarze, potrzeb określonych we wnioskach o dofinansowanie, i tak:

- *Komenda Wojewódzka PSP w Szczecinie otrzymała w latach 2000 – 2000 środki finansowe na sumę 266.000 zł, które w całości pokryły koszty robót remontowych i zakupów sprzętu przeciwpożarowego, ujętych we wnioskach o dofinansowanie.*
- *Komenda Powiatowa w Choszczynie uzyskiwała środki w kwocie 100.000 zł, które stanowiły 6,1 % ogólnych kosztów planowanej inwestycji: budowy Centrum Powiadamiania Ratunkowego. Komenda wnioskowała o przyznanie kwoty 190 tys. zł na zakup sprzętu specjalistycznego na wyposażenie Centrum.*
- *Komenda Powiatowa PSP w Gryficach otrzymała w latach 1999 – 2001 środki finansowe w kwocie 200.000 zł na sfinansowanie remontu obiektów PSP, którego koszty - według założeń projektowych - wynosiły 496.794 zł.*
- *Komenda Miejska PSP w Koszalinie otrzymała w 2000 r. kwotę 90.000 zł na budowę kotłowni opalanej gazem w obiekcie JR-G Nr 2 w Koszalinie, której przewidywane koszty wynosiły 278.000zł. Przyznana kwota stanowiła zatem 32,3 % planowanych kosztów realizacji inwestycji. We wrześniu 2000 r. Komenda wnioskowała o przyznanie środków finansowych w kwocie 150.000 zł. na dofinansowanie kosztów utworzenia Centrum Powiadamiania Ratunkowego w Koszalinie, którego szacunkowe koszty wynosiły 200.000 zł. Na realizację tego zadania Komenda otrzymała kwotę 100.000 zł, tj. 50 % planowanych kosztów inwestycji.*
- *Komenda Powiatowa PSP w Świdwinie wnioskowała, w styczniu 2000r., o przyznanie środków finansowych w kwocie 98.000 zł na pokrycie kosztów remontu obiektów PSP ( przejętych, po byłym Przedsiębiorstwie Budownictwa Rolniczego w Świdwinie). Na realizację tego zadania Komenda otrzymała 40.000 zł.*

*W innym przypadku Komenda wnioskowała o przyznanie dodatkowo kwoty 150.000 zł na remont jednego z obiektów PSP. Przyznana Komendzie kwota na ten cel wyniosła 40.000 zł.*

W okresie objętym kontrolą Komendant Główny PSP nie przekazywał kontrolowanym jednostkom PSP środków finansowych pochodzących z opłat za szkolenie strażaków.

### **2.2.2 Sposób i kierunki wykorzystania środków finansowych z wpłat zakładów ubezpieczeń.**

W badanym okresie kontrolowane jednostki PSP występowały o przyznanie wymienionych środków finansowych, i wykorzystywały te środki, wyłącznie na cele ochrony przeciwpożarowej określone przepisami § 2 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji.

Przyznane tym jednostkom środki finansowe w zdecydowanej większości przeznaczone były na budowę i modernizację strażnic – 66,4 % tych środków w 2000 r. i 85,4 % w 2001 r. W dalszej kolejności wymienione środki przeznaczone były na zakup urządzeń, sprzętu p.poż., środków gaśniczych – 32,8 % i 14,6 %. W latach 2000 - 2001 omawiane środki finansowe nie były przeznaczane na cele wymienione w § 2 ust.2 pkt.1 i 2 rozporządzenia Ministra SWiA, tj. na badania naukowe i działalność racjonalizatorską oraz na propagowanie bezpieczeństwa pożarowego.

Wszystkie wnioski jednostek PSP (a także jednostek OSP) o przyznanie środków finansowych były zaopiniowane według zasad wymaganych cyt. rozporządzeniem, tj. przez właściwych terenowo Komendantów. W opiniach tych odnoszono się do zasadności merytorycznej wnioskowanego przedsięwzięcia i jego zgodność z celami ochrony przeciwpożarowej.

Zapisy zastrzegające przeznaczenie przyznanych środków wyłącznie na cele ochrony przeciwpożarowej zawarte były również w decyzjach Komendanta Głównego PSP o przyznaniu środków finansowych oraz w zawiadomieniach o przekazaniu tych środków, kierowanych przez Komendę Wojewódzką PSP do poszczególnych jednostek.

Cyt. rozporządzenie Ministra SWiA nie określało zasad sporządzania wniosków o przyznanie środków finansowych i wymaganej zawartości tych wniosków. W praktyce wnioski te sporządzane były z różnym stopniem szczegółowości i udokumentowania zasadności wnioskowanych kwot, i tak:

- *Komenda Wojewódzka PSP w Szczecinie, we wniosku z listopada 1999 r. o przyznanie środków na opracowanie dokumentacji projektowej na remont i rozbudowę obiektu w Szczecinie, nie określiła przewidywanych kosztów opracowania tej dokumentacji. Decyzją z grudnia 1999 r. Komendant Główny PSP przyznał Komendzie 50.000 zł. z adnotacją, że są to środki na remont obiektu zgodnie z wnioskiem.*

*Do wniosku o przyznanie środków na pokrycie kosztów szkolenia pletwonurków w Ośrodku PSP w Bornym Sulinowie dołączono specyfikację kosztów tego szkolenia wraz z rachunkiem kosztów zakupu sprzętu i wyposażenia koniecznego do jego przeprowadzenia.*

*W wniosku o przyznanie środków finansowych na zakup urządzeń diagnostycznych dla Stacji Kontroli Pojazdów PSP w Szczecinie dołączono szczegółowy wykaz urządzeń i wyposażenia z określeniem wartości szacunkowej tego sprzętu.*

- *Komenda Powiatowa PSP w Choszczynie do wniosku o przyznanie środków w kwocie 190 tys. zł na sfinansowanie kosztów realizacji inwestycji pn. "Centrum Powiadamiania Ratunkowego w Choszczynie" dołączyła obszerną dokumentację pn. „Koncepcja Centrum Powiadamiania Ratunkowego w Choszczynie”. Decyzją Komendanta Głównego PSP, z listopada 2000 r., Komenda otrzymała środki finansowe w kwocie 100.000 zł.*

- *Komenda Miejska PSP w Koszalinie wniosek o przyznanie środków finansowych na pokrycie kosztów budowy kotłowni poparła dokumentacją projektowo – wykonawczą, określającą zakres rzeczowy i finansowy inwestycji.*

*Natomiast wniosek o przyznanie środków finansowych na utworzenie Centrum Powiadamiania Ratunkowego w Koszalinie złożony został bez określenia rodzajów i ilości przewidywanych urządzeń i sprzętu, mających stanowić wyposażenie Centrum. Wniosek nie zawierał również kosztorysu określającego wartość planowanych zakupów sprzętu i urządzeń. W czasie składania wniosku nie zapadła jeszcze ostateczna decyzja o organizacji Centrum i zakresie jego działania.*

- *Komenda Powiatowa PSP w Białogardzie, we wniosku z sierpnia 2000 r. o przyznanie środków finansowych w kwocie 120.000zł. na zakup bram garażowych dla obiektu PSP, zawarła wyliczenie przewidywanych kosztów zakupu bram i ich montażu. Wniosek został pozytywnie zaopiniowany przez Komendanta Wojewódzkiego PSP w Szczecinie. Decyzją Komendanta Głównego PSP Komenda*

otrzymała środki w kwocie 60.000 zł., ze wskazaniem ich przeznaczenia jak we wniosku - na dofinansowanie zakupu bram garażowych.

- *Komenda Powiatowa PSP w Policach, czerwcu 2000 r., wystąpiła z wnioskiem o przyznanie środków finansowych w kwocie 100.000zł. na sfinansowanie kosztów remontu budynku PSP. We wniosku określono przewidywany zakres robót i ich szacunkową wartość - 140.000 zł. Do wniosku nie załączono dokumentacji projektowo-wykonawczej robót. Decyzją Komendanta Głównego PSP z lipca 2000 r. przyznano Komendzie kwotę 35.000 zł z określeniem, że są to środki przeznaczone na dofinansowanie remontu obiektu strażnicy zgodnie z wnioskiem. Wniosek był pozytywnie opiniowany przez Komendanta Wojewódzkiego PSP.*
- *Komenda Powiatowa PSP w Gryficach wystąpiła, w lipcu 1999 r., bezpośrednio do Komendanta Głównego PSP o przyznanie środków finansowych na pokrycie kosztów remontu budynku magazynowo-warsztatowego PSP, którego stan techniczny zagrażał bezpieczeństwu pracowników. Do wniosku dołączono kosztorys uproszczony na wykonanie tego remontu, w którym określono szczegółowo zakres przewidywanych robót i ich przewidywany koszt - 144.487 zł. Z ponownym wnioskiem, złożonym za pośrednictwem Komendanta Wojewódzkiego, Komenda wystąpiła w tej sprawie we wrześniu 1999 r. W dniu 24 listopada 1999 r. Komenda otrzymała kwotę 70.000 zł.*

W sierpniu 2000 r. Komenda wystąpiła z wnioskiem o przyznanie środków finansowych na remont obiektu PSP z uzasadnieniem, że posiadane środki są niewystarczające na wykonanie koniecznych remontów. Powołując się na zalecenia Inspektoratu Nadzoru Budowlanego o konieczności usunięcia stanu zagrożenia budowlanego przedłożono nowy kosztorys remontu – na kwotę 496.794.38 zł. We wrześniu 2000 r. Komenda otrzymała 60.000zł.

W styczniu 2001 r. Komenda wystąpiła z wnioskiem o przyznanie środków finansowych niezbędnych na dokończenie remontu budynku warsztatowo-magazynowego. We wniosku określono zakres rzeczowy przewidywanego remontu. W dniu czerwca 2001r. Komenda otrzymała kwotę 50.000 zł, a w listopadzie 2001 r. - 20.000 zł, z zaznaczeniem w decyzji Komendanta Głównego PSP, że są to środki finansowe pochodzące z wpłat zakładów ubezpieczeń i są przeznaczone na dofinansowanie kosztów remontu budynku warsztatowo-magazynowego PSP.

- *Komenda Powiatowa PSP w Świdwinie do wniosków o przyznanie środków finansowych na remont obiektów PSP dołączyła szczegółową dokumentację określającą zakres rzeczowy i wartościowy planowanych remontów. W sporządzonym protokole przeglądu warunków pracy określono szczegółowo zakres niezbędnych robót remontowych wraz z wyceną kosztów ich wykonania. Wnioski Komendy zostały zaopiniowane pozytywnie przez Komendanta Wojewódzkiego PSP z uzasadnieniem, że spełniają one warunki uzyskania środków na cele ochrony przeciwpożarowej określone w rozporządzeniu Ministra SWiA..*

Wskazywana w wnioskach jednostek PSP potrzeba pilnego zrealizowania wnioskowanych przedsięwzięć nie zawsze znajdowała potwierdzenie w sposobie wykorzystania otrzymanych środków finansowych, np.:

- *Komenda Wojewódzka PSP w Szczecinie wnioski o przyznanie środków finansowych uzasadniała każdorazowo pilnymi potrzebami w zakresie ochrony przeciwpożarowej. Pomimo to Komenda nie wykorzystwała do końca 2001 r. środków w kwocie 90.036,08 zł, z której 86.967,22 zł otrzymała już w 1999 r. Otrzymałą w listopadzie 1999 r. kwotę 50 tys. zł na remont jednego z obiektów Komendy przeznaczono na inne zadanie inwestycyjne, którego rozpoczęcie zaplanowano w 2002 r.*
- *Komenda Miejska PSP w Koszalinie nie wykorzystwała do końca 2001 r. środków finansowych w kwocie 77.300 zł, z otrzymanej w listopadzie 2000 r. kwoty 100.000 zł na modernizację i doposażenie Miejskiego Stanowiska Kierowania.*

W 2 kontrolowanych jednostkach PSP stwierdzono przypadki braku dostatecznej rzetelności w wykonywaniu obowiązków inwestora przy realizacji inwestycji finansowanych przedmiotowymi środkami, i tak:

- *Komenda Powiatowa PSP w Świdwinie nie zabezpieczyła fachowego nadzoru nad wykonywaniem robót dekarско – blacharskich i nie sporządziła dokumentacji wykonywanych robót. Komenda nie dopełniła też obowiązku inwestora, wynikającego z art. 30 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – prawo budowlane, zgłoszenia Staroście Powiatowemu faktu rozpoczęcia i prowadzenia robót budowlanych.*

*Ponadto Komenda bezpodstawnie zapłaciła wykonawcy elewacji budynku wynagrodzenie w wysokości 18.3000 zł, bez obmiaru robót a jedynie na podstawie*

*faktury częściowej pomimo, że umowa z wykonawcą przewidywała zapłatę wynagrodzenia na podstawie kosztorysu powykonawczego, sporządzonego po wykonaniu całości robót objętych umową.*

- *Komenda Miejska PSP w Koszalinie nie wyegzekwowała od wykonawcy robót związanych z budową kotłowni w obiekcie Komendy w Koszalinie obowiązku wpłacenia kwoty 26.083,62 zł jako zabezpieczenia należytego wykonania umowy, tj. obowiązku wynikającego z przepisów §1 ust. 1 rozporządzenia Ministra Gospodarki Przestrzennej i Budownictwa z dnia 30 grudnia 1994r. w sprawie ustalania wartości robót, co do których konieczne jest zabezpieczenie należytego wykonania umowy, oraz form tego zabezpieczenia.<sup>13</sup>*

Środki finansowe przyznawane przez Komendanta Głównego PSP dla poszczególnych jednostek organizacyjnych PSP i OSP przekazywane były tym jednostkom przez Komendę Wojewódzką PSP najczęściej w terminie 4 – 9 dni, z wyjątkiem 2 przypadków. kiedy środki te przekazano w terminie 12 i 23 dni od daty ich wpływu na rachunek Komendy Wojewódzkiej. Zwłaszcza ten ostatni przypadek, tj. przekazanie środków po 23 dniach należy – zdaniem NIK – ocenić jako nieuzasadnione przetrzymanie przez Komendę Wojewódzką wymienionych środków.

Kontrolowane jednostki organizacyjne PSP gromadziły środki finansowe, przyznane decyzjami Komendanta Głównego PSP, na wydzielonych rachunkach bankowych. Naliczone przez banki odsetki od wymienionych środków wyniosły w badanym okresie 17.466,79 zł. Uzyskane z tych odsetek kwoty jednostki PSP przeznaczały na cele ochrony przeciwpożarowej lub pozostawiały na rachunkach bankowych z zamiarem ich wykorzystania na wymienione cele. Stanowiło to naruszenie przepisów art. 62 pkt. 10 ustawy o finansach publicznych, w myśl których odsetki te powinny być przekazane na dochody budżetu państwa, i tak:

- *Komenda Miejska PSP w Koszalinie uzyskała w 2000 r. od środków finansowych zgromadzonych na rachunku bankowym odsetki w kwocie 2.135,10 zł, a w 2001 r. - w kwocie 1.944,27 zł z tego tytułu. Do dnia zakończenia kontroli odsetek tych nie odprowadzono na dochody budżetu i przechowywano na wydzielonym rachunku bankowym.*

---

<sup>13</sup> Dz. U. nr 140 poz. 794 ze zm.

- *Komenda Powiatowa PSP w Policach zgromadziła na rachunku bankowym kwotę 6.824,91 zł, pozostającą po opłaceniu kosztów wykonania dokumentacji budowy siedziby PSP w Policach, w tym kwotę 946,63 zł stanowiły odsetki od zgromadzonych na tym rachunku środków finansowych.*
- *Komenda Powiatowa PSP w Gryficach. uzyskała w 2001 r. od środków finansowych przechowywanych na rachunku bankowym odsetki w kwocie 13.009,81 zł. W sprawie sposobu zadysponowania wymienioną kwotą Komenda zwróciła się pismem do Komendy Wojewódzkiej w Szczecinie, która do czasu zakończenia kontroli nie zajęła stanowiska w tej sprawie.*

### **2.2.3 Udzielanie zamówień publicznych.**

W działalności kontrolowanych jednostek PSP, związanej z udzielaniem zamówień publicznych na roboty, usługi i dostawy finansowane środkami pochodzącymi z wpłat zakładów ubezpieczeń, występowały nieprawidłowości polegające na udzielaniu wymienionych zamówień z naruszeniem przepisów ustawy o zamówieniach publicznych. Nieprawidłowości w tym zakresie stwierdzono w 6 (z 7 objętych kontrolą) jednostkach PSP.

- *Komenda Wojewódzka PSP w Szczecinie, w grudniu 1999 r., zawarła umowę z firmą „INWEST-BUDOWA” na wykonanie robót remontowo-budowlanych w budynku Komendy o łącznej wartości 41.429,50 zł, wyłaniając wykonawcę tych robót z pominięciem podstawowego trybu udzielania zamówień publicznych jakim jest, stosownie do treści art. 14 ustawy o zamówieniach publicznych, tryb przetargu nieograniczonego i mimo nie spełnienia warunków uzasadniających wybór wykonawcy robót w trybie z wolnej ręki, określonych w art. 71 ust.1 pkt.6 ustawy. Kwota 41.429,50 zł, wydatkowana z naruszeniem przepisów ustawy o zamówieniach publicznych, stanowiła 17,6 % ogólnej sumy środków finansowych wydatkowanych przez Komendę w badanym okresie (235.800 zł)*
- *Komenda Powiatowa PSP w Choszczynie zleciła wykonanie robót budowlanych, wyłaniając ich wykonawcę w trybie zapytania o cenę, tj. z naruszeniem przepisów art. 68 ustawy o zamówieniach publicznych, wyłączających ten tryb udzielania*

zamówień w przypadku robót budowlanych. W trybie zapytania o cenę Komenda wyłoniła, w styczniu 2001 r., wykonawców:

- remontu pomieszczeń biurowych, korytarza i klatki schodowej w obiekcie PSP za cenę 18.986,70 zł..
- robót budowlanych polegających na modernizacji instalacji elektrycznej w budynku PSP za cenę 25.000 zł. Wykonawcę robót wybrano w trybie zapytania o cenę.

Ogółem Komenda wydatkowała z naruszeniem przepisów ustawy o zamówieniach publicznych kwotę 43.986,70 zł, która stanowiła 43,9 % wykorzystanych środków finansowych.

- .Komenda Powiatowa PSP w Gryficach dwukrotnie udzieliła zamówień publicznych na wykonanie robót budowlanych z naruszeniem zasad, trybu i form postępowania określonych w ustawie o zamówieniach publicznych, w tym:

- w październiku 2001 r .Komenda wyłoniła w trybie negocjacji z zachowaniem konkurencji wykonawcę robót budowlanych o wartości 110.210 zł w obiekcie PSP w Gryficach, pomimo, że nie zostały spełnione warunki dopuszczające możliwość udzielenia zamówienia publicznego w tym trybie i do odstąpienia od wyłonienia wykonawcy robót w trybie przetargu nieograniczonego,
- w listopadzie 2001 r., powołując się na przepisy art. 6 pkt. 3 lit. b ustawy o zamówieniach publicznych, Komenda zleciła wykonanie robót budowlanych w obiekcie PSP w Gryficach Przedsiębiorstwu Przemysłu Obuwniczego w Nowogardzie, mającemu statut zakładu przywieszennego, nadzorowanemu przez Ministra Sprawiedliwości. Przedsiębiorstwo to nie posiadało zarówno możliwości jak i uprawnień statutowych do wykonania robót budowlanych. W dniu zawarcia umowy z Komendą Przedsiębiorstwo przekazało do wykonania objęte tą umową roboty, za cenę o 3.500 zł niższą, zakładowi „Usługi Budowlane” w Nowogardzie. Powołując się bezpodstawnie na wymienione przepisy Komenda nie dopełniła obowiązku wykonawcy w trybie wymaganym przepisami ustawy.

Ogółem Komenda wydatkowała w badanym okresie, z naruszeniem przepisów ustawy o zamówieniach publicznych, kwotę 178.026,60 zł, która stanowiła 89 % wykorzystanych środków finansowych.

- *Komenda Miejska PSP w Koszalinie udzieliła, w październiku 1999 r., zamówienia publicznego na wykonanie robót remontowo-modernizacyjnych instalacji ciepłej wody w obiekcie PSP przy ul. Kazimierza Wielkiego w Koszalinie, wartości 15.000 zł. Zamówienia udzielono w ten sposób, że wymienione roboty dopisano do protokołu robót dodatkowych, wykonywanych w ramach umowy o wykonanie kotłowni gazowej w obiekcie PSP przy ul. Strażackiej w Koszalinie. Remont urządzeń do ciepłej wody w obiekcie przy ul. Kazimierza Wielkiego nie był przedmiotem tej umowy, jak również nie był uwzględniony w dokumentacji projektowo-wykonawczej budowy wymienionej kotłowni gazowej. Komenda nie dysponowała też dokumentami potwierdzającymi wystąpienie awarii urządzeń ciepłej wody, która uzasadniałaby konieczność udzielenia zamówienia na wykonanie remontu w trybie awaryjnym, przewidzianym przepisami art. 71 ust.1 pkt.6 ustawy o zamówieniach publicznych.*

*Wydatkowana z naruszeniem przepisów ustawy o zamówieniach publicznych kwota 15.000 zł stanowiła 12,4 % ogółu wykorzystanych przez Komendę w badanym okresie środków finansowych.*

- *Komenda Powiatowa PSP w Policach udzieliła, w listopadzie 2000 r., zamówienia publicznego na remont łazienki wartości 3.600 zł, wylaniając wykonawcę tego remontu w trybie zapytania o cenę, tj. z naruszeniem przepisów art. 68 ustawy o zamówieniach publicznych, nie dopuszczających możliwości udzielania w tym trybie zamówienia publicznego na wykonanie robót budowlanych. Podobnie we wrześniu 2000 r. Komenda udzieliła w trybie zapytania o cenę zamówienia na wykonanie robót budowlanych w zakresie demontażu starych i montażu nowych okien, za cenę 11.254 zł.*

*Ogółem Komenda wydatkowała z naruszeniem przepisów ustawy o zamówieniach publicznych kwotę 15.274 zł, stanowiącą 11,3 % ogółu wydatkowanych środków finansowych.*

- *Komenda Powiatowa PSP w Świdwinie udzieliła w latach 2000 i 2001 zamówień publicznych na wykonanie robót dekarско-blacharskich za cenę 14.929.49 zł, na wykonanie ocieplenia i elewacji budynku PSP w Świdwinie za cenę 45.736.79 zł oraz na wykonanie remontu centralnego ogrzewania za cenę 31.590.89 zł. Przy udzielaniu tych zamówień Komenda odstąpiła bezpodstawnie od wyłonienia wykonawców robót w trybie przetargu nieograniczonego i zastosowała tryb*

*negocjacji z zachowaniem konkurencji oraz tryb z wolnej ręki pomimo, że nie występowały warunki pozwalające na zastosowanie tych trybów. Ponadto umowę na wykonanie remontu centralnego ogrzewania za cenę 31.590.89 zł zawarto przed upływem terminu określonego w art. 51 ust. 1 ustawy o zamówieniach publicznych. zamówienia zaniedbano też realizacji obowiązku opracowania na wykonywane roboty wymaganej dokumentacji projektowo- wykonawczej.*

*Z naruszeniem przepisów ustawy o zamówieniach Komenda wydatkowała ogółem kwotę 92.251.17 zł, stanowiącą 76,4 % wydatkowanych środków finansowych.*

Łącznie kontrolowane jednostki PSP wydatkowały z naruszeniem przepisów ustawy o zamówieniach publicznych kwotę 385.968 zł, tj. 38 % wykorzystanych w badanym okresie środków finansowych (1.016.100 zł).

Z ustaleń kontroli wynika, że istotną przyczyną wymienionych nieprawidłowości był niedostateczny poziom przeszkolenia pracowników jednostek PSP w zakresie przepisów ustawy o zamówieniach publicznych. Świadczą o tym m.in. częste, stwierdzone przypadki, niewłaściwej interpretacji tych przepisów. Niedostateczny był również nadzór nad wykorzystaniem środków finansowych; W latach 2000 i 2001 wykorzystanie tych środków nie było przedmiotem kontroli podejmowanych przez Komendę Wojewódzką PSP.

Stosownie do pisma Komendanta Głównego PSP z grudnia 2000 r. środki finansowe pozostawały do wyłącznej dyspozycji jednostek PSP i OSP i nie podlegały rozliczeniu w roku, w którym zostały przyznane. Obowiązek wzmocnienia kontroli i nadzoru nad wykorzystaniem środków finansowych, zwłaszcza w zakresie prawidłowości postępowań o udzielanie zamówień publicznych, nałożony został na komendantów jednostek organizacyjnych PSP pismem Komendanta Głównego z grudnia 2001 r.

### **3. PRZEBIEG POSTĘPOWANIA KONTROLNEGO I DZIAŁAŃ PODJĘTYCH PO ZAKOŃCZENIU KONTROLI<sup>14</sup>**

Czynności kontrolne w jednostkach prowadzone były w okresie od 25 lutego 2002 r. do 13 maja 2002 r.

Protokoły kontroli podpisane zostały przez kierowników (komendantów) jednostek bez zastrzeżeń.

---

<sup>14</sup> Według stanu na dzień 9 października 2002 r.

Komendant Wojewódzki PSP w Szczecinie zastrzegł sobie prawo złożenia dodatkowych wyjaśnień, w trybie art. 59 ust. 2 ustawy o NIK. Wyjaśnienia takie zostały złożone w dniu 30 kwietnia 2002r.

Najwyższa Izba Kontroli skierowała do kierowników kontrolowanych jednostek 7 wystąpień pokontrolnych. Zastrzeżenia do ocen, uwag i wniosków zawartych w wystąpieniach pokontrolnych zgłosili:

- Komendant Powiatowy PSP w Gryficach; zastrzeżenia dotyczyły ocen o naruszeniu przez Komendę przepisów ustawy o zamówieniach publicznych przy zlecaniu robót budowlano-montażowych w obiektach Komendy. Uchwałą Komisji Odwoławczej z dnia 29 lipca 2002 r. zastrzeżenia te zostały oddalone w całości. Prezes NIK zatwierdził uchwałę Komisji Odwoławczej postanowieniem z dnia 29 sierpnia 2002 r.,
- Zastępca Komendanta Wojewódzkiego PSP w Szczecinie; zastrzeżenia dotyczyły oceny o naruszeniu przepisów art. 67 ustawy o zamówieniach publicznych przy zlecaniu remontu klatki schodowej w obiekcie Komendy. Dyrektor Delegatury odmówił przyjęcia tych zastrzeżeń do rozpatrzenia przez Komisję Odwoławczą, ponieważ wpłynęły po terminie określonym w art. 61 ust. 1 ustawy o NIK.

Ustalenia kontroli upoważniły Najwyższą Izbę Kontroli do przedstawienia kierownikom kontrolowanych jednostek łącznie 19 wniosków pokontrolnych, mających na celu usprawnienie kontrolowanej działalności, które w szczególności dotyczyły:

- zapewnienia przestrzegania przepisów ustawy o zamówieniach publicznych (6 wniosków skierowanych do KW PSP w Szczecinie, KP PSP w Choszczynie, Gryficach, Policach, Świdwinie i KM PSP w Koszalinie),
- przeszkolenia pracowników odpowiedzialnych za udzielanie zamówień publicznych w zakresie przepisów ustawy o zamówieniach publicznych (3 wnioski skierowane do KP PSP w Choszczynie, Świdwinie i KM PSP w Koszalinie),
- podjęcia decyzji organizacyjnych zmierzających do wykorzystywania środków finansowych gromadzonych na wydzielonych rachunkach bankowych (5 wniosków skierowano do KW PSP w Szczecinie, KP PSP w Gryficach, Policach, Świdwinie i KM PSP w Koszalinie),

- bezzwłocznego przekazywania środków finansowych jednostkom PSP i OSP (1 wniosek skierowany do KW PSP w Szczecinie),
- rozważenia możliwości określania w zawiadomieniach o przyznaniu środków finansowych zasad i trybu ich wydatkowania, rozliczania i dokumentowania (3 wnioski skierowane do KW PSP w Szczecinie, KP PSP w Białogardzie i Gryficach);
- przestrzeganie przepisów prawa budowlanego ( 1 wniosek skierowany do KP PSP w Świdwinie).

Adresaci wystąpień pokontrolnych poinformowali NIK o zrealizowaniu 16 z wymienionych 19 wniosków pokontrolnych. (do dnia 9.10.2002 r. nie poinformowano jeszcze NIK o realizacji pozostałych 3 wniosków)

Na podstawie ustaleń kontroli Najwyższa Izba Kontroli skierowała do właściwych komisji 5 wniosków o ukaranie za naruszenie dyscypliny finansów publicznych, którymi objęto 6 osób.

W wyniku kontroli stwierdzono wydatkowanie z naruszeniem prawa kwoty 415.968 zł.

Szczecin, dnia        listopada 2002 r.

Dyrektor Delegatury

Lucyna Tazbir

Zatwierdzam  
Wiceprezes  
Najwyższej Izby Kontroli

Krzysztof Szwedowski

Warszawa, dnia        listopada 2002 r.

### Zestawienie

środków finansowych przyznanych jednostkom PSP i wykorzystanych przez te jednostki,  
w porównaniu do wydatków budżetowych tych jednostek.

| Lp. | Nazwa jednostki organizacyjnej PSP   | Zrealizowane wydatki z budżetu w 2000r. w tys. zł. | Kwota środków finansowych w 2000r. w tys. zł. |                      | %   | Zrealizowane wydatki z budżetu w 2001r. w tys. zł. | Kwota środków finansowych w 2001r. w tys. zł. |                | %   |
|-----|--------------------------------------|----------------------------------------------------|-----------------------------------------------|----------------------|-----|----------------------------------------------------|-----------------------------------------------|----------------|-----|
|     |                                      |                                                    | uzyskanych                                    | zrealizowanych       |     |                                                    | uzyskanych                                    | zrealizowanych |     |
| 1   | 2                                    | 3                                                  | 4                                             | 5                    | 6   | 7                                                  | 8                                             | 9              | 10  |
| 1   | Komenda Wojewódzka PSP w Szczecinie  | 5 014.1                                            | 216.0                                         | 178.6 <sup>*1)</sup> | 3.6 | 5 441.2                                            | 50.0                                          | 57.2           | 1.1 |
| 2   | Komenda Powiatowa PSP w Białogardzie | 1.584.6                                            | -                                             | -                    | -   | 1 777.9                                            | 60.0                                          | 60.0           | 3.4 |
| 3   | Komenda Powiatowa PSP w Choszcznie   | 1 515.7                                            | 100.0                                         | 100.0                | 6.6 | 1 678.4                                            | -                                             | -              | -   |
| 4   | Komenda Powiatowa PSP w Gryficach    | 1.504.6                                            | 60.0                                          | 130.0 <sup>*2)</sup> | 8.6 | 1 564.5                                            | 70.0                                          | 70.0           | 4.5 |
| 5   | Komenda Powiatowa PSP w Koszalinie   | 3 989.4                                            | 197.5                                         | 120.1                | 3.0 | -                                                  | -                                             | -              | -   |
| 6   | Komenda Powiatowa PSP w Policach     | 1 367.8                                            | 35.0                                          | 35.0                 | 2.6 | 1 530.9                                            | 150.0                                         | 144.5          | 9.4 |
| 7   | Komenda Powiatowa PSP w Świdwinie    | 1 788.0                                            | 50.0                                          | 50.0                 | 2.8 | 1 950.9                                            | 80.0                                          | 70.7           | 3.6 |
|     | <b>Razem</b>                         |                                                    | <b>658.5</b>                                  | <b>613.7</b>         |     |                                                    | <b>410.0</b>                                  | <b>402.4</b>   |     |

<sup>\*1)</sup> – w tym 59 858 zł z 1999 roku

<sup>\*2)</sup> – w tym 70 000 zł z 1999 roku.

### **Wykaz aktów prawnych**

1. Ustawa z dnia 21 sierpnia 1991r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej (Dz. U. Nr 81, poz. 351 ze zm.)
2. Ustawa z dnia 24 sierpnia 1991r. o Państwowej Straży Pożarnej (Dz. U. Nr 88, poz. 400 ze zm.)
3. Ustawa z dnia 26 listopada 1998r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 155, poz. 1014 ze zm.)
4. Ustawa z dnia 28 lipca 1990r. o działalności ubezpieczeniowej (Dz. U. Nr 59, poz. 344 ze zm.)
5. Ustawa z dnia 10 czerwca 1994r. o zamówieniach publicznych (Dz. U. z 2002r. Nr 72, poz. 664 ze zm.)
6. Ustawa z dnia 31 stycznia 1980r. o ochronie i kształtowaniu środowiska (Dz. U. z 1994r. Nr 49, poz. 196 ze zm.)
7. Ustawa z dnia 7 kwietnia 1989r. – prawo o stowarzyszeniach (Dz. U. Nr 20, poz. 86 ze zm.)
8. Ustawa z dnia 28 sierpnia 1997r. o zatrudnieniu osób pozbawionych wolności (Dz. U. Nr 123, poz. 777 ze zm.)
9. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 2 czerwca 1999r. w sprawie szczegółowych zasad rozdziału środków finansowych przeznaczonych wyłącznie na cele ochrony przeciwpożarowej (Dz. U. Nr 53, poz. 564 ze zm.)